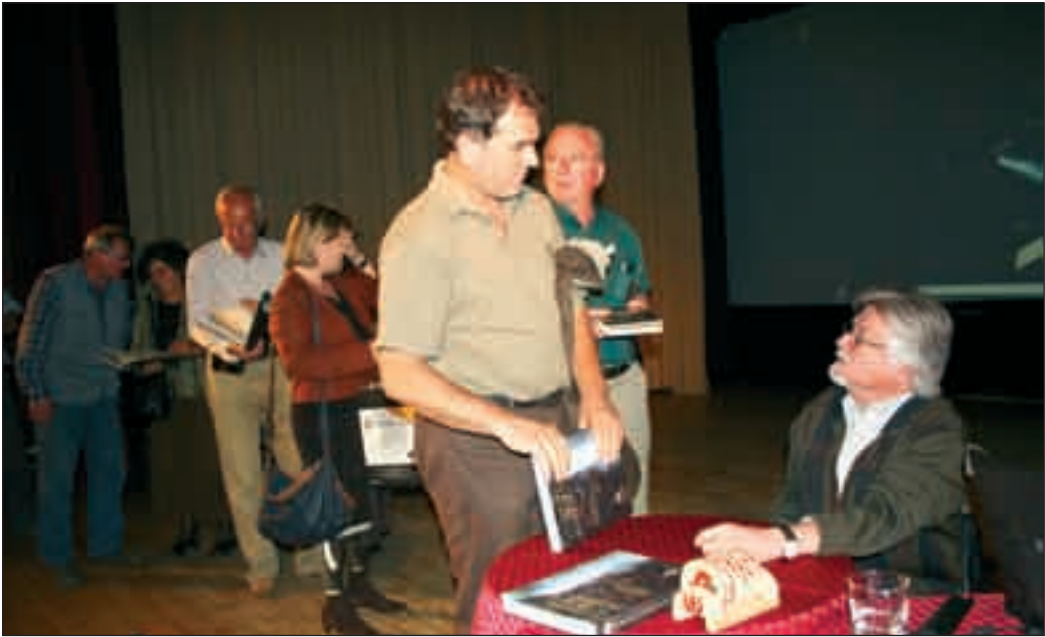

A gigászok küzdelmétől a Holdvilágárokig

Összefüggések keresése Szörényi Leventével

„Hiszem és tudom, hogy el fog következni az az idő – ha már én nem is leszek az élők sorában –, amikor a pomázi romemlékek, leterületek és a Holdvilág-árok feletti történeti emlékek teljes feltárása megtörténik, és a napvilágra kerülő leletek engem fognak igazolni.”
Sashegyi Sándor 1955-56

Az előadást követően lehetőség nyílt dedikálásra és beszélgetésre is

Szörényi Levente: Az István, a király fogadtatása után elgondolkodtam: végül is mi a feladatom nekem? Csak a zene vagy valami más is?

A Varga Zoltán Rováskör májusi vendége *Szörényi Levente* volt, aki Legendák és valóság a Pilisben címmel tartott előadás-sal egybekötött könyvbemutatót. A könyv Sashegyi Sándor pomázi autodidakta régész emlékére született, aki Pomáz környékén számos régészeti lelőhelyet tárt fel, az őskortól kezdődően. Egész életét a rég-múlt emlékeinek feltárására szentelte. A Pilis, és azon belül a Holdvilág-árok lelkes kutatója volt. A legtöbb figyelmet és energiát e hely titkainak felderítésére áldozta. „Lelkesedését nem öncélú sikerhajhászás ösztönözte, hanem a magyar régmúlt homályba vesző, vagy éppenséggel feledésre ítéltett történéseinek, régészeti emlékeinek fáradhatatlan kutatása, annak megaláztatásoktól sem mentes felvállalása. ... Halálához nem kis mértékben járult hozzá az önmesztő munka eredményeinek sem-mibevétele az akkori tudomá-nyos és hatalmi körök részé-

ről, akik a nyilvánosság előtt igyekeztek nevetségessé tenni munkásságát. Igaz, erről több esetben ő maga is tehetett, mert meglátásait, gondolatmenetét idő előtt hozta felszínre, a per-döntő bizonyítékok pedig kés-tek...” – írja Szörényi Levente, a Holdvilágárok Alapítvány alapítójaként az emlékkönyv-ben, amelyen *Repiszky Tamás* régésszel három évig dolgozott. Az előadás előtt a 450 olda-las könyv születését megelőző munkáról kérdeztük a zene-szerzőt.

– *Mikor és hogyan találkozott először Sashegyi Sándor nevé-vel?*

Szörényi Levente:

– Van egy homályos emlékem 8-10 éves koromból, hogy egy kirándulás után Sashegyi pomá-zi házában ülünk. Apánk a Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Kutatócsoportjánál dolgozott, és gyakran elvitt minket a Holdvilág-árokba. Sashegyi az ő társaságába tar-tozott. Gyakran összejártak

beszélgetni a magyar régmúlt-ról. A könyvben, melyet kará-csony előtt adtunk ki a Heti Válasz Kiadó gondozásában, láthatók azok a fekete-fehér fel-vételek, amelyeken apám bará-taival állunk a Holdvilág-árok sziklafal előtt, és ahol Sashegyi végzett kutatást. A Szentendrei Múzeumban előszedték a lele-teket a ládák-ból, hogy a könyv számára újra lefényképezhes-sünk mindent mai, korszerű technikával. Például római kori cserépdarabokat, edényeket, bronz fibulákat.

– *Miért érezte úgy, hogy foly-tatnia kell az ő befejezetlen munkáját?*

– Sashegyi a Pilisben, az általam Bermuda-háromszög-nek nevezett részben, – ide tartozik Pomáz és környéke, Szentendre, Budakalász és a Holdvilág-árok – kutatott, nem is eredménytelenül. 1941 őszén néhány hétig ácsott a Holdvilág-ároknál. Valójában Anonymust vette komolyan, aki azt írta A magyarok csele-kedetei című művében, hogy 907-ben Árpádot „tisztelességgel temették el egy patak forrása fölött, ahonnan az kőmederben folyik alá Atilla király városá-ba...”. Ha az ő városa nem a mai Óbudának ismert terület, hanem Budakalász és környé-ke, Pomázt is beleértve, akkor a Holdvilág-árok kőmedrű patak-ja, a Dera-patak, melynek egyik ága Pomázon keresztül folyik be a Dunába, a budakalászi Ezüst-

A Sashegyi Sándor emlékét idéző könyv

hegy alatt... Nem tartozom azok közé, akik hangos retorikával osztják az ész-t... és a semmit. Csak azt kívánom, eleget éljek, hogy kiderüljön, az anonymsi tudósítás erre a területre vonat-kozik-e vagy sem. Sashegyi a Holdvilág-árok tetején a vízesés fölött kezdett ásni. Tényleg Árpád sírját kereste, bár ezt a sajtónak tagadta. Próbált óvatos lenni. Sashegyi sokkal bátrabb kijelentéseket tett arról, mint mi, hogy esetleg ott mik lelhe-tők fel. Ő talált egy sírt, de női sírt... Később mi megtaláltuk ennek a nőnek a bal nagylábujj-percét egy fa gyökerei alatt.

– De hogy én hogy kerü-lök a történetbe? Az István, a király elementáris fogadtatása után elgondolkodtam: végül is mi a feladatom nekem? Csak a zene vagy valami más is? Apánknak volt egy nagy cso-magja, tele frásokkal. Míg élt, többször kértem tőle, de nem adta. Miután meghalt, 89 tava-szán anyám megtalálta ezt a csomagot és odaadta nekem. Ez az összegyűjtött írásos anyag indította el a felkészülésemet a „perújrafelvételre”. A könyvben a Holdvilág-árokról szóló rész-nek is ez a címe. Így kezdődött ez a munka, aztán hosszú évek-be telt, míg megkockáztattuk az első engedélykérést az ásatásra.

– *A római korban kifaragott és többször visszatöltött sziklaré-tegek ősi hun temetkezési helyet sejtetnek. A Pilis szakrális hely. Mennyire elfogadott ma ez a megállapítás? Miért félnek még mindig egyesek ezt kimondani?*

– Megfordult a világ, nem félnek tőle, sőt! Egy ellenkező irányú romboló folyamat zajlik. Ugyanolyan káros volt, mikor tiltották a kutatást, nem engedé-lyeztek semmit, mint most, mikor mindent lehet. A baj az, hogy előjöttek a sarlatánok, a szél-hámosok. Borzasztó nagy kárt okoznak azzal, hogy az emberek kíváncsiságát és jóhiszeműségét kihasználva visszaélnak a hely-zettel, és hazugságokkal, kita-lációkkal traktálnak mindenkit. Kóklerek vezetik az érdeklőd-ke-t és kirándulókat a Pilis tája-in. Fölugrottak a szemétdombra kakasok módjára és elkezdtek kukorékolni, hogy itt látható Atilla sírja, ott meg Árpádé. Nem az a baj, hogy kinyílt a kapu, hanem az, hogy rengeteg szemét áramlik be, ami félrevezeti az embereket és hiteltelenné teszi az egész ügyet. Alig tudunk vala-mit, ráadásul ellenszélben kell dolgozni. Sok kérdésre várjuk a választ. Egyyszer egy riporter megkérdezte, hogy: „Művész úr, mondja meg konkrétan, hogy mit keres?” Mondom: „össze-függéseket”. Erre kikapcsolta a magnót. Ha az ember hiteles akar maradni, nem mondhat többet, mint hogy meg akarja érteni, hogy mi miért történt ott. Aki azt mondja, hogy ott fekszik egymás mellett Árpád és Atilla, az hazudik.

Ezeket az embereket helyre tette a könyv hátoldalán olvas-ható ajánlással.

Ez úgy hangzik: „Mind-azoknak, akik úgy vélik, hogy még keveset tudnak, és azok-nak is, akiknek meggyőződése, hogy már mindent tudnak.”

Ugyanis, aki azt állítja, hogy mindent tud, az nem tud sem-mit.

Ozsda

Az ÉRD mősora 2012. május 28–június 3.

május 28. hétfő	
09:00	Érdi Panoráma
09:30	Polgár-társ
10:00	Csillagszem
10:30	Négy szemközt
10:50	Ízörzök Ozora, 50/8. gasztronómiai maga-zin magyarországi tájakról, 31' Róka Ildikó és Móczár István műsora
17:10	Négy szemközt
17:30	Polgár-társ
18:00	Aggódunk érted... Védőoltások egé-sz-ségügyi ismeretterjesztő film 55' ism. forgatókönyv: Váci Szabó Márta
19:00	Négy szemközt, beszélgetés aktuális témákról
19:20	Bibliai Szabadegyetem Pál második levele a zsidókhoz 60'
20:20	Érdi Panoráma
20:50	Kézilabda-mérkőzés ÉTV-Érdi VSE - Győri Audi ETO KC elődöntő, 2. mérkőzés
22:20	Ízörzök Ozora, 50/8. gasztronómiai maga-zin magyarországi tájakról, 31' Róka Ildikó és Móczár István műsora
22:50	Négy szemközt ism.
május 29. kedd	
09:00	Négy szemközt
09:20	Polgár-társ, vallási és nemzetiségi magazin
09:50	Kézilabda mérkőzés ÉTV-Érdi VSE - Győri Audi ETO KC elődöntő, 2. mérkőzés
17:10	Aggódunk érted... Védőoltások egé-sz-ségügyi ismeretterjesztő film 55' ism. forgatókönyv: Váci Szabó Márta
18:05	Négy szemközt
18:25	1100 év Európa közepén Bayer Zsolt és Nemes Tibor filmje 19. rész
19:00	Híradó
19:25	Négy szemközt, beszélgetés aktuális témákról
19:45	Fény-Kép
20:15	1100 év Európa közepén Bayer Zsolt és Nemes Tibor filmje 19. rész
20:45	Fogadóóra, kérdezzen a polgármestertől
21:15	Híradó ism.
21:35	Négy szemközt ism.
május 30. szerda	
09:00	Híradó
09:20	Fény-kép
09:50	A Doktor Orvosmeteorológia szórakoztató egészségügyi magazinműsor 25'
10:15	Négy szemközt
10:35	Ízörzök Ozora, 50/8. gasztronómiai maga-zin magyarországi tájakról, 31' Róka Ildikó és Móczár István műsora
11:05	Polgár-társ
17:10	Négy szemközt
17:30	Fogadóóra, kérdezzen a polgármestertől
18:00	Aggódunk érted... Védőoltások egé-sz-ségügyi ismeretterjesztő film 55' ism. forgatókönyv: Váci Szabó Márta
19:00	Híradó
19:25	Négy szemközt, beszélgetés aktuális témákról
19:45	Mozgás, sportmagazin
20:15	A Jazz születésétől napjainkig „Chicago Aranykora 1927-1928” TV sorozat, 42'
21:00	Híradó ism.
21:20	Mozgás ism.
21:50	Négy szemközt ism.
május 31. csütörtök	
09:00	Híradó
09:20	Mozgás
09:50	Négy szemközt
10:10	Csillagszem
10:40	1100 év Európa közepén Bayer Zsolt és Nemes Tibor filmje 19. rész
16:55	Négy szemközt
17:15	Polgár-társ
17:45	Ízörzök Ozora, 50/8. gasztronómiai maga-zin magyarországi tájakról, 31' Róka Ildikó és Móczár István műsora
18:15	A Jazz születésétől napjainkig “Chicago Aranykora 1927-1928” TV sorozat, 42'
19:00	Híradó
19:25	Négy szemközt, beszélgetés aktuális témákról
19:45	Fogadóóra, kérdezzen a polgármestertől
20:15	Bibliai Szabadegyetem Péter apostol első levele 60'
21:15	Híradó ism.
21:35	1100 év Európa közepén Bayer Zsolt és Nemes Tibor filmje 19. rész
22:05	Négy szemközt ism.
június 1. péntek	
09:00	Híradó
09:20	Bibliai Szabadegyetem Péter apostol első levele 60'
10:20	Négy szemközt
10:40	A Jazz születésétől napjainkig „Chicago Aranykora 1927-1928” TV sorozat, 42'
17:10	Négy szemközt
17:30	Mozgás
18:00	Aggódunk érted... Védőoltások egé-sz-ségügyi ismeretterjesztő film 55' ism. forgatókönyv: Váci Szabó Márta
19:00	Híradó
19:25	Négy szemközt, beszélgetés aktuális témákról
19:45	Mozgás
20:15	A Doktor Colon hidroterápia szórakoztató egészségügyi magazinműsor 25'
20:45	Híradó ism.
21:05	Négy szemközt ism.
21:25	Bibliai Szabadegyetem Péter apostol első levele 60'
június 2. szombat	
10:00	Négy szemközt
10:20	Ízörzök Tiszakécske, 50/9. gasztronómiai magazin magyarországi tájakról, 31' Róka Ildikó és Móczár István műsora
10:50	Kézilabda-mérkőzés ÉTV-Érdi VSE - Győri Audi ETO KC elődöntő, 2. mérkőzés
17:00	Bibliai Szabadegyetem Péter apostol első levele 60'
18:00	Fény-kép
18:30	Ízörzök Tiszakécske, 50/9. gasztronómiai magazin magyarországi tájakról, 31' Róka Ildikó és Móczár István műsora
19:00	Érdi Panoráma, heti események összefoglalója
19:30	Csillagszem
20:00	1100 év Európa közepén Bayer Zsolt és Nemes Tibor filmje 19. rész
20:30	Hangyaboly magyar játékfilm, 95' rend.: Fábri Zoltán Fsz.: Torócsik Mari, Vass Éva, Pap Éva
22:05	Érdi Panoráma
június 3. vasárnap	
10:00	Érdi Panoráma
10:30	Mozgás
11:00	Négy szemközt
11:20	Bibliai Szabadegyetem Péter apostol első levele 60'
12:20	Polgár-társ vallási és nemzetiségi magazin
17:20	Hangyaboly magyar játékfilm, 95' rend.: Fábri Zoltán Fsz.: Torócsik Mari, Vass Éva, Pap Éva
18:55	A Doktor Colon hidroterápia szórakoztató egészségügyi magazinműsor 25'
19:20	Fogadóóra, kérdezzen a polgármestertől
19:50	1100 év Európa közepén Bayer Zsolt és Nemes Tibor filmje 20. rész
20:20	Fény-kép
20:50	Mozgás
21:20	Polgár-társ
21:50	Érdi Panoráma

Rádió FM 87.8 MHz – Érd közösségi médiaszolgáltatója

Adás: 0-24 óráig
Vételkörzet: Érd város
Elérhetőség: 87,8 MHz URH, kábelen: 98,6 MHz
internet: www.radioerd.hu

Állandó műsorok: hírek napközben minden egész órában, Érd hírei napközben minden óra 30-kor.

6–11 Magazineműsor
Szívárvány, Világjáró-magazin, Retikül, Konyhafőnök ajánlata

11–14 Paravánrádió
Hitéleti műsor, Digitális kultúra, Live World

14–18 Közösségi magazin
WRC-magazin, Ifjú-sáv, Movie and Music

18–22 Katapult...
Nekem 90, Sportmúzeum

22–06 Könyv-színház-musika
Hangskönyv, Up the Club (élő)
Üzemeltető: Extrém Business Kft. Stúdió: 2030 Érd, Jegyző út 14.
T. stúdió: 23/363-41. Recepció: 23/363-421

Rádió FM 87.8 Érd – Mi tudjuk, mi folyik Érd-en...